

Huvudman

Askersunds kommun
kommun@askersund.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Sjöängsskolan i Askersunds kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Askersunds kommun att senast **den 6 mars 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra studietid, övergripande kunskapsområdet hedersrelaterat våld och förtryck, studiehandledning på modersmålet, frånvaro, anmälan till rektorn samt åtgärdsprogram. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Askersunds kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Askersunds kommun ska vidta följande åtgärder

Extra studietid

1. Se till att samtliga elever i årskurs 7-9, även eleverna i särskild undervisningsgrupp, erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka och anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen. (10 kap. 5 a § skollagen)

Övergripande kunskapsområden

2. Se till att kunskapsområdet hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande i utbildningen i årskurs 7-9. Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder ska framgå i vilka sammanhang, till exempel i vilka ämnen och årskurser, samt på vilket sätt kunskapsområdet behandlas i utbildningen. (Lgr 22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar.)

Studiehandledning på modersmålet

3. Se till att de elever som bedömts vara i behov av studiehandledning på sitt modersmål ges sådan studiehandledning utifrån elevernas behov. Huvudmannen ska i samband med redovisningen inkomma med en sammanställning över hur behovet av studiehandledning på modersmål tillgodoses. (5 kap. 4 § skolförordningen [2011:185])

Frånvaro

4. Se till att vid minst ett tillfälle före den 15 januari 2024 informera lärare och övrig skolpersonal om Askersunds kommuns utarbetade rutiner och skollagens krav på utredningsskyldighet vid upprepad och längre frånvaro. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 § andra stycket och 7 kap. 17 och 19 a §§ skollagen)
5. Se till att rektorn tillsammans med lärare och annan personal senast den 15 januari 2024 uppmärksammar vilka av skolans elever som har upprepad eller längre frånvaro. En förteckning över dessa elever ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (7 kap. 19 a § skollagen)
6. För varje uppmärksammat elev med upprepad eller längre frånvaro ska rektorn se till att det skyndsamt startas en utredning om orsakerna till frånvaron (och vid behov även en utredning om särskilt stöd). Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Rektorn ska dokumentera när utredningen startats och slutförts för respektive elev under perioden den 7 december 2023 till och med den 26 februari 2024. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (7 kap. 19 a § skollagen)
7. Se till att det för var och en av de elever som uppmärksammas och har en upprepad eller längre frånvaro vidtas åtgärder som bedöms nödvändiga för att eleverna ska öka sin närvaro och fullgöra sin skolgång. Åtgärderna ska ha sin utgångspunkt i den utredning om frånvaro (och vid behov en utredning om särskilt stöd) som genomförts. De åtgärder som vidtas ska dokumenteras och en sammanställning över åtgärder som vidtagits för

respektive elev ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (7 kap. 19 a, 21 och 22 §§ skollagen)

Särskilt stöd och åtgärdsprogram

8. Se till att vid minst ett tillfälle före den 15 januari 2024 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera skriftligen när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 § andra stycket samt 3 kap. 7 § skollagen)
9. Se till att rektorn senast den 15 januari 2024, tillsammans med samtliga lärare som bedriver och därmed ansvarar för undervisningen, identifierar och dokumenterar vilka elever som, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)
10. Se till att det av samtliga åtgärdsprogram framgår när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. (3 kap. 9 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser övergripande kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer, studiehandledning på modersmålet för nyanlända elever som tagits emot i högstadiet, extra anpassningar, utredning om särskilt stöd, beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram, ordningsregler och hur de följs, följs upp och analyseras samt elevernas inflytande över sin arbetsmiljö.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2023:5520) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2023 inlett en tillsyn av Sjöängsskolan i Askersunds kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Sjöängsskolan följer gällande bestämmelser om undervisningens innehåll och omfattning, övergripande

kunskapsområden, studiehandledning på modersmålet, frånvaro, extra anpassningar och anmälan till rektorn, särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram samt skolans arbete för att skapa studiero.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 12 september och den 13 september 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. skolenhetens åtgärdsprogram med tillhörande utredningar, frånvarostatistik från höstterminens start fram till och med den 12 september 2023, samtliga elevers samlade betygsdokument från höstterminen 2022 och vårterminen 2023, samt elevlistor där det framgår vilka elever som är placerade i särskild undervisningsgrupp, vilka elever som är nyanlända och som tagits emot i högstadiet samt vilka elever som ges studiehandledning på modersmålet och ordningsregler. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av informationsinhämtningen från huvudmannen framgår att samtliga elever i alla årskurser erbjuds att frivilligt delta vid extra studietid om två timmar i veckan. Detta bekräftas även under intervju med rektorn.

Av intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår dock att elever som ges undervisning i särskild undervisningsgrupp inte erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid om minst två timmar per vecka.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att elever i årskurs 4-9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till

skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. Extra studietid ska inte räknas in i den minsta totala undervisningstiden. (10 kap. 5 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Sjöängsskolan brister i att erbjuda samtliga elever i årskurs 7-9 att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Utredningen visar att extra studietid inte erbjuds till elever som ges undervisning i särskild undervisningsgrupp. Under den extra studietiden kan eleverna ges möjlighet till extra hjälp med läxor och annat skolarbete. Att skolenheten inte erbjuder extra studietid till samtliga elever i den omfattning som skollagen kräver innebär att alla elever inte ges samma möjligheter att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas.

Övergripande kunskapsområden

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck

Av informationsinhämtningen från huvudmannen samt intervjuer med elever, lärare och elevhälsan framgår att kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer behandlas återkommande under elevernas utbildning, bland annat genom temadagar och föreläsningar samt i ämnet biologi.

Dock framgår av informationsinhämtningen från huvudmannen samt av intervjuer med elever, lärare och elevhälsan att kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck inte behandlas återkommande under elevernas utbildning i årskurs 7-9. Av intervju med elever framgår att de inte känner till att lärarna tagit upp kunskapsområdet. Av intervju med lärarna framkommer att skolan inte arbetar med hedersrelaterat våld och förtryck. Lärarna uppger vidare att det inte finns något systematiskt sätt att arbeta med kunskapsområdet på skolan. Detta bekräftas av elevhälsan. Av intervju med elevhälsan framgår att kunskapsområdet hedersrelaterat våld och förtryck inte behandlas återkommande i elevernas utbildning.

Rättslig reglering

Av läroplanen för grundskolan framgår att skolan har ett ansvar för att eleverna återkommande under skolgången får möta frågor som rör sexualitet, samtycke och relationer. Utbildningen ska därigenom främja elevers hälsa och välbefinnande samt stärka deras förutsättningar att göra medvetna och självständiga val. Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för egna och andras rättigheter och förmedla betydelsen av att sexualitet och relationer präglas av samtycke. I utbildningen ska maktstrukturer kopplade till kön och hedersrelaterat våld och förtryck kritiskt granskas. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier och sammanhang, bland annat i pornografi. (Lgr22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag)

Av läroplanen för grundskolan framgår vidare att skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola har fått kunskaper om området sexualitet, samtycke och relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. (Lgr22, 2.2 Kunskaper)

Av läroplanen för grundskolan framgår också att rektorn har ett särskilt ansvar för att kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande i utbildningen. (Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer behandlas återkommande under elevernas utbildning i årskurs 7-9. Skolinspektionen bedömer dock att det finns brister i arbetet med att återkommande i utbildningen behandla kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck i årskurs 7-9. Skolinspektionen bedömer därför att huvudmannens arbete med kunskapsområdet hedersrelaterat våld och förtryck inte uppfyller författningarnas krav.

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektorn framgår att de nyanlända elever som tagits emot i högstadiet och som bedömts ha behov av studiehandledning på modersmål ges detta.

Vidare framgår av intervju med rektorn och av kompletterande uppgifter från huvudmannen att det finns fyra elever, utöver de nyanlända elever som tagits emot i högstadiet, som bedömts vara i behov av studiehandledning på modersmålet men som inte ges det. Det gäller språken arabiska, kurdiska och thai.

Av intervju med rektorn framgår att anledningen till att dessa elever inte erbjuds studiehandledning på modersmålet är att huvudmannen inte lyckats rekrytera studiehandledare i dessa språk.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att en nyanländ elev, som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan, anpassade grundskolan eller specialskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövt. Studiehandledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Studiehandledningen får ges på elevens starkaste skol-språk, om det är ett annat än modersmålet. (3 kap. 12 i § skollagen)

Av skolförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Studiehandledning får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åt-

skilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehundledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan. (5 kap. 4 § skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att de nyanlända elever som tagits emot i högstadiet och som bedömts vara i behov av studiehundledning på modersmålet ges detta. Skolinspektionen bedömer dock att det finns brister i Sjöängsskolans arbete med studiehundledning på modersmålet. Tillsynen visar att det finns elever, utöver de nyanlända elever som tagits emot i högstadiet, som är i behov av studiehundledning i bland annat språken arabiska, kurdiska och thai men att eleverna inte ges sådant stöd.

Studiehundledning på modersmålet är en rättighet för en elev som behöver det. För den enskilda eleven kan studiehundledning på modersmålet göra det möjligt för eleven att nå betygskriterier som minst ska uppnås i ett eller flera ämnen även om eleven inte klarar att följa undervisningen på svenska. Att alla elever i behov av studiehundledning på modersmålet inte erbjuds studiehundledning innebär därmed att alla elever inte ges samma möjlighet att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av informationsinhämtningen från huvudmannen framgår att skolan genomfört två frånvaroutredningar de senaste 12 månaderna. Av dokumentstudier över skolans frånvarostatistik för höstterminen 2023 framgår att det finns 57 elever med en frånvaro som överstiger 20 procent.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det finns en frånvarorutin på skolan. Enligt rutinen ska en elev med hög eller upprepade frånvaro uppmärksammas av elevens mentor genom veckovisa samtal med eleven. Om en elevs frånvaro är upprepade eller längre ska elevens mentor ta kontakt med elevens vårdnadshavare för att genomföra samtal och kartlägga elevens frånvaro. Dessa samtal ska dokumenteras av mentorn på en blankett. Av intervju med lärare framgår att mentorn ska anmäla eleven till elevhälsan om frånvaron fortskrider efter mentorns samtal med eleven och elevens vårdnadshavare. Av intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår att elevhälsan ska genomföra en utredning för att ta reda på orsakerna till frånvaron och sätta in åtgärder för att komma till rätta med frånvaron. Vidare framgår av intervjuer med elevhälsan och rektorn att det är rektorn som beslutar om vilka insatser som ska sättas in för elever samt att frånvaroutredningen rapporteras till huvudmannen.

Av intervju med lärare framgår dock att det är oklart för lärarna när en elev ska anmälas till elevhälsan. Lärarna uppger att elever inte anmäls till elevhälsan på grund av detta, vilket kan leda till att elevens frånvaro inte utreds. Av intervju med rektorn framgår att frånvaroarbetet behöver utvecklas på skolan. Enligt rektorn finns det

flera elever med längre eller upprepad frånvaro som borde utredas för att identifiera orsaker och sätta in åtgärder för att komma till rätta med frånvaron. Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn framgår att det på skolenheten finns flera exempel på elever med upprepad och långvarig frånvaro där elevernas frånvaro inte anmälts och där utredningar kring frånvaro inte genomförts trots att det enligt rektorn borde startats en utredning. Av intervju med lärare framgår att de anser att flera frånvaroutredningar borde ha genomförts mot bakgrund av skolans frånvarostatistik. Av intervju med rektorn framgår att detta inte görs på grund av tidsbrist.

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn bekräftas att minst sex elever, av de 57 elever med en frånvaro som överstiger 20 procent sedan höstterminens början, har en upprepad och längre frånvaro och att skolan därför borde utreda vad frånvaron beror på samt sätta in åtgärder.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att barn som är bosatta i Sverige har skolplikt och rätt till kostnadsfri grundläggande utbildning (7 kap. 2 och 3 §§ skollagen).

En elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. (7 kap. 17 § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. (7 kap. 19 a § skollagen)

Av skollagen framgår även att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet. (2 kap. 34 § andra stycket skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att arbetet kring att upptäcka och agera tidigt för att motverka frånvaro hos elever är en av de mest grundläggande åtgärderna som skolan och samhället kan vidta för att fånga upp elever som riskerar att inte nå kunskapskraven och gå miste om den utbildning som de har rätt till (prop. 2017/18:182, s. 56).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att utreda upprepad eller längre frånvaro oavsett om den är giltig eller ogiltig. Utredningen visar att utredningar inte alltid inleds när en elev har upprepad eller längre frånvaro.

Avsaknaden av utredningar riskerar att leda till att effektiva åtgärder för att komma till rätta med elevens frånvaro inte sätts in i rätt tid, alternativt inte sätts in alls. Att

tidigt upptäcka och ta en elevs frånvaro på allvar, ta reda på orsakerna bakom frånvaron och vidta åtgärder utifrån dessa orsaker är avgörande för att en elevs frånvaro inte ska eskalera och bli långvarig.

Särskilt stöd och åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan till rektorn

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det på skolan finns flera elever som, trots extra anpassningar, befaras inte kommer uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Vidare framgår att flera av dessa elever inte har anmälts till rektorn för att utredas kring behov av särskilt stöd. Av intervju med lärare framgår att det på skolan inte finns någon tydlig rutin eller blankett för att anmäla en elev till elevhälsan och rektorn för utredning av behov av särskilt stöd. Av intervju med rektorn framgår att eleverna inte anmälts för utredning på grund av bristande rutiner på skolan.

Av betygskataloger för höstterminen 2022 och vårterminen 2023 och intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det finns flera elever som fått betyget F i flera ämnen under höstterminen 2022 och vårterminen 2023 som inte är anmälda till rektorn för utredning av behov av särskilt stöd. Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår vidare att minst fyra av dessa elever borde anmälts för att utredas kring behov av särskilt stöd med anledning av elevernas kunskapsresultat.

Utredning om särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram

Av intervju med rektorn framgår att rektorn för varje anmälan om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd som rektorn mottar startar rektorn en utredning och fattar beslut om att upprätta eller inte upprätta ett åtgärdsprogram.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att samråd med elevhälsan sker vid en utredning av en elevs behov av särskilt stöd om det inte är uppenbart obehövligt. Vidare framgår det av dokumentstudier att eleven och elevens vårdnadshavare underrättats om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd.

Uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram

Av granskade åtgärdsprogram framgår att det i flera åtgärdsprogram inte framgår när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Vidare framgår av dokumentstudier och intervjuer med elevhälsan och rektorn att vissa åtgärdsprogram inte följts upp och utvärderats i tid. Av intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår att det finns minst fyra åtgärdsprogram som inte utvärderats eller följts upp, trots att datum för detta har passerat. Av intervjuerna framgår vidare att detta beror på att elevhälsan inte hunnit med det.

Rättslig reglering

Anmälan till rektorn och utredning om behov av särskilt stöd

Av skollagen framgår bland annat att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen)

Beslut om åtgärdsprogram och uppföljning av åtgärdsprogram

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges 1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §, 2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller 3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Sjöängsskolans arbete när det gäller att anmäla elevers behov av särskilt stöd. Utredningen visar att det finns elever som inte anmälts och därmed inte utretts för behov av särskilt stöd där det befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd getts i form av extra anpassningar. Om anmälan inte görs och en elevs behov av särskilt stöd inte utreds riskerar eleven att helt, eller under en viss tid, bli utan det särskilda stöd en elev har rätt till.

Skolinspektionen bedömer dock att när anmälan om behov av särskilt stöd görs till rektorn startar rektorn en utredning och fattar beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram. Utredningen visar även att samråd sker med elevhälsan samt att elev och vårdnadshavare underrättas om innehållet i beslutet.

Skolinspektionen bedömer även att det finns brister i skolans arbete med att följa upp och utvärdera åtgärdsprogram. Utredningen visar att det finns flera åtgärdsprogram på skolan där det inte framgår när åtgärderna ska följas upp och utvärderas eller vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Det finns även flera åtgärdsprogram som inte utvärderats eller följts upp trots att datum för detta har passerat. Avsaknad av uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram innebär en risk att eleven inte ges det särskilda stöd som eleven är i behov av.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Askersunds kommuns verksamhet vid Sjöängsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra studietid, kunskapsområdet hedersrelaterat våld och förtryck, studiehandledning på modersmålet, frånvaro, anmälan till rektor samt uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram. Det finns därför skäl att förelägga Askersunds kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, rektorn, lärare och elevhälsan framgår att extra anpassningar ges inom ramen för den ordinarie undervisningen om en elev befaras att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Askersunds kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller extra anpassningar. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolans arbete för att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Ordningsregler

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsa och rektorn samt dokumentstudier framgår att skolan har ordningsregler och att dessa i hög grad följs.

Av kompletterande uppgifter från rektorn framgår att skolans ordningsregler följs upp och utvärderas en gång per termin. Uppföljning och utvärderingen sker på elevrådet under både hösttermin och vårtermin. Det framgår även att rektorn beslutar om ordningsreglerna.

Av intervju med elevhälsan samt genom kompletterande uppgifter från rektorn framgår att eleverna varit delaktiga i utformningen av ordningsreglerna genom klassråd och elevråd.

Av kompletterande uppgifter från rektorn framgår att klassråden samlar in elevernas och personalens uppfattning kring hur reglerna efterlevs och fungerar, samt om det finns något som de anser behöver ändras på. Informationen från klassråden samlas sedan in och tas upp på elevrådet. Underlaget lämnas sedan vidare till rektorn.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler. (5 kap. 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Askersunds kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller ordningsregler. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet är fattat av utredaren Anna Åhman Lundberg. Utredaren Caroline Göth har varit föredragande i ärendet.